

Læreplan i frisørfaget Vg3 / opplæring i bedrift

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 12. januar 2008 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2008

Gjelder til 31.07.2023

Utdanningsdirektoratet

Formål

Frisørfaget har lange tradisjoner og skal fylle behov for profesjonell utførelse av hårpleie og frisyredesign. Frisørfaget skal bidra til nyskaping gjennom orientering i et internasjonalt perspektiv. Det skal gi grunnlag for og erfaring med utvikling og produksjon av frisørarbeid i bedrift.

Opplæringen skal stimulere til kreativitet i utforming av design, problemløsning og valg av arbeidsmåter i frisørarbeidet. Opplæringen skal bidra til å utvikle ferdighet i praktisk planlegging, gjennomføring og dokumentasjon av eget arbeid i frisørfaget. Videre skal opplæringen bidra til forståelse for forhold mellom produksjon, ressursforvaltning, marked og økonomi samt nasjonale og internasjonale trender i frisørfaget. Opplæringen skal også bidra til bevissthet om etiske problemstillinger knyttet til frisørfaget.

Opplæringen skal legge vekt på praktisk og helhetlig arbeid med frisyredesign, verktøy, produkter og teknikker som grunnlag for å utvikle håndverksmessige ferdigheter og kunnskaper. Opplæringen skal bidra til å utvikle sosial kompetanse med særlig vekt på kundebehandling og kommunikasjon. Fullført og bestått opplæring fører fram til svennebrev. Yrkestittel er frisør.

Struktur

Frisørfaget består av to hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Årstrinn	Hovedområder	
Vg3 / opplæring i bedrift	Produksjon	Frisyredesign

Hovedområder

Produksjon

Hovedområdet omfatter praktisk og teknisk arbeid med hår og hodebunn. Hovedområdet omfatter også forholdet mellom form, farge, strukturendring, produkter, verktøy, teknikker og funksjon i arbeidet med hår og makeup. Kunnskap om virkemåte og anvendelse av ulike hårpleieprodukter og om forhold mellom ernæring, hud og hår inngår i hovedområdet. Kundebehandling og kommunikasjon samt ergonomi og helse, miljø og sikkerhet inngår i hovedområdet.

Frisyredesign

Hovedområdet omfatter kundeforhold, idéutvikling, valg av produkter og tjenester. Planlegging, produksjon, vurdering og dokumentasjon av eget arbeid inngår. Hovedområdet omfatter også forhold mellom marked, økonomi og produksjon, samt analyse av markedets behov for produkter og tjenester i frisørfaget. Hovedområdet omfatter videre produktkunnskap, bruk av digitale verktøy og gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I frisørfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i frisørfaget innebærer å uttrykke seg visuelt og verbalt om frisørarbeid og frisyredesign. Det innebærer å bruke fagterminologi i kommunikasjon om estetikk, design og arbeidsprosesser med kunder, kolleger, leverandører og andre samarbeidspartnere.

Å kunne lese i frisørfaget innebærer å forstå og bruke faglitteratur. Det innebærer å tolke skriftlig og visuelt språk knyttet til frisørfaget og å bruke arbeidstegninger og beskrivelser med tegn og symboler.

Å kunne regne i frisørfaget innebærer å beregne pris, vekt, volum, mengde, vinkler, størrelser, proporsjoner, styrkeforhold og tidsbruk. Det innebærer også analyse og konstruksjon av former, strukturer og komposisjoner.

Å kunne bruke digitale verktøy i frisørfaget innebærer å presentere og dokumentere eget arbeid.

Kompetansemål

Etter Vg3

Produksjon

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- velge og begrunne egen arbeidsprosess
- klippe hår og skjegg i de fire grunnformene
- kombinere grunnformene for å oppnå maskuline og feminine uttrykk
- skape volum og effekter i frisyre ved hjelp av ulike effileringsteknikker
- utføre ulike tradisjonelle og aktuelle teknikker, med forskjellig verktøy tilpasset ulik hårlengde og hårkvalitet
- utføre brudefrisering med slør, løshår og pynt tilpasset ulik hårlengde
- utføre ulike strukturendringer og fargebehandlinger samt gjøre rede for kjemiske prosesser tilknyttet disse og begrunne valg av produkt og metode
- gjennomføre makeup for å skape et helhetlig uttrykk i frisyredesignen
- utføre farging av vipper og bryn
- kombinere ulike formelementer og farger for å skape et definert uttrykk i frisyredesign
- utføre ulike massasjeteknikker på hodebunn
- beskrive ulike typer håravfall og hår- og hodebunntilstander
- veilede kunder i valg av produkter til hjemmepleie av håret
- bruke arbeidstegninger og annen visuell informasjon i produktutvikling og produksjon
- gjøre rede for og ivareta sentrale ergonomiske forhold i praktisk frisørarbeid
- utføre nødvendig renhold, desinfisering og vedlikehold av utstyr, verktøy og maskiner som brukes i frisørfaget
- gjøre rede for og praktisere gjeldende rutiner og regelverk for helse, miljø og sikkerhet i det daglige frisørarbeidet

Frisyredesign

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- analysere kundens ønsker og forutsetninger for et personlig uttrykk i frisyredesign
- vurdere eget arbeid i lys av trender og markedsbehov
- presentere og dokumentere eget arbeid visuelt, verbalt og ved hjelp av digitale verktøy
- gjøre rede for og vurdere virkninger av ulike frisørprodukter
- ivareta helse, miljø og sikkerhet i henhold til gjeldende regelverk
- gjennomføre enkle markedsundersøkelser og vurdere behov for frisørtjenester
- gjøre rede for sammenheng mellom kostnader og lønnsomhet i frisørfaget
- sette opp enkle budsjetter og beregne pris på produkter, råvarer og tjenester
- gjøre rede for bransjens særpreg og gjeldende regelverk for frisørfaget

Vurdering

Vg3 frisørfaget

Bestemmelser for sluttvurdering:

Hovedområder	Ordning
Produksjon	Alle skal opp til svenneprøven, som normalt skal gjennomføres innenfor en tidsramme på to virkedager.
Frisyredesign	Alle kandidater som ikke har fulgt normalt opplæringsløp, må ha bestått eksamen på Vg3-nivå i lærefaget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.